

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ ﴿٧٨﴾ وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ ﴿٧٩﴾
وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ ﴿٨٠﴾ وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ ﴿٨١﴾

Totemler: Batıl İnançlar ve Hurafeler

(28.02.2020)

Muhterem Mü'minler!

Son zamanlarda sosyal medyanın da etkisiyle, özellikle gençler arasında yaygınlaştığını müşahede ettiğimiz bir kullanıma dikkatlerinizi çekmek istiyorum: Totem yapmak veya totem edinmek.

Uğur getireceğine inanılan nesne veya her hangi bir canlı anlamına gelen totem, aslında ilkel toplumlara mahsus bir inanış biçimidir. Dinimize göre bir nesnenin uğurlu veya uğursuzluğundan bahsedilemez. İnançımız hayır ve şerrin yaratıcısının ancak Yüce Allah olduğunu öğretir bizlere. Bu sebeple, çoğu zaman yaygın kullanımın verdiği bir rahatlıkla totem edindiğini söylemenin ve toteme inanmanın inancımızla bağdaşmadığının iyi bilinmesi gerekir. Her şeye gücü yeten, her şeyi bilen ve işiten Yüce Allah yerine, bir hayvanın hatta yerine göre bir oyuncağın yardımcı veya uğurlu olacağına inanmak, ancak insanın her an sapmaya müsait karakterine işaret eder. Nitekim Sevgili Peygamberimiz (s.a.s) bir yolculuğu sırasında amcasının oğlu Abdullah b. Abbas'ı şöyle uyarıyordu: **"Delikanlı! Sana bazı şeyler öğreteceğim. Allah'ı gözet ki, Allah da seni gözetsin. Allah'ı gözet ki, O'nu daima yanında bulasın. Bir şey istediğinde Allah'tan iste! Yardıma muhtaç olduğunda Allah'tan yardım dile! Şunu bil ki, bütün insanlar sana fayda vermek için toplansa Allah'ın takdiri dışında sana fayda veremezler. Bütün insanlar sana zarar vermek için toplansa Allah'ın takdiri dışında sana hiçbir zarar veremezler."**¹

Aziz Müminler!

Yüce dinimiz İslam, tüm insanlığa imanın hakikatlerini, dünya ve ahiret huzurunun yollarını gösterir. Sadece Allah'a kulluk etmeyi, O'na güvenmeyi, O'nun rahmetine sığınmayı ve yalnız O'ndan yardım dilemeyi emreder. Bunun yanında bütün batıl inanç ve hurafeleri reddeder. İnsanların bilgisizlik ve çaresizliklerini fırsat bilerek, duygu ve değerlerini istismar etmeyi büyük bir günah sayar. Ne var ki insanoğlu, zaman zaman dinimizin bu ilkelerini göz ardı etmiş; falcı, büyücü, kâhin, sihirbaz ve medyumlardan medet umar hâle gelmiştir.

Gelecekte haber verme, kismet açma, şans getirme, şifa dağıtma iddiasında bulunmak ve bundan yardım ummak İslam'ın özüne aykırıdır. Zira, gaybın bilgisi yalnızca Allah'a aittir. Her şeye gücü yeten yegâne kudret sahibi O'dur. Yediğimiz her lokma, içtiğimiz her yudum suyu bizlere lütfeden O'dur. Dertlerin dermanı, hastalıkların şifası,

sıkıntıların çaresi O'ndadır. Bizleri her an koruyup gözetken, yürekten yakarışlarımıza ve samimi dualarımıza icabet eden yalnızca Cenâb-ı Hak'tır.²

Rabbimize iman ve tevekkül etmişken, umudunu toteme bağlayıp geleceğini ve işlerini ona göre planlamak, büyü ve kehanetten medet ummak asla doğru değildir. Yıldızların hareketlerine bakarak insanların kader ve kısmetine dair sonuçlar çıkardığını iddia etmek mümince bir duruşa yakışmaz. Rakamlara, günlere, aylara, hiçbir gücü ve kudreti olmayan nesnelere gizem ya da uğursuzluk atfetmek, inancımızla bağdaşmaz. Kötülüklerden koruduğuna inanarak bir boncuğu kutsal saymak, ağaca bağlanan çaputta, havuza atılan parada kismet aramak yüce dinimizin yasakladığı davranışlardır.

Aziz Müslümanlar!

Şöyle bir düşünelim! Başkalarının dertlerine büyü ya da sihir gibi gayrimeşru yollarla çare bulduğunu iddia edenler, niçin kendi dertlerine çare olamazlar! Geleceğin bilgisine sahip olduğu yalanıyla insanların umudunu sömürenler, bu bilgiyle neden kendileri doğru yola erişemezler? Şifa dağıttığını söyleyerek insanları aldatanlar, nasıl olur da kendi hastalıklarına şifa bulamazlar?

O hâlde, Rabbimiz tarafından imana elverişli ve iyilik yapmaya hazır yaratılan tertemiz fitratımızı batıl inanç ve hurafelerle bozmayalım. En kıymetli hazinemiz olan imanımızı, samimi duygu ve niyetlerimizi doğru dinî bilgilerle güçlendirelim. Huzurlu bir hayat için alın teriyle çalışmayı, helal yoldan kazanmayı, hastalanınca tedavi olmayı, sebeplere sarılmayı düstur edinelim. Kısa ve haksız yoldan kazanmaya teşvik eden umut tacirlerine kanmayalım. Dünya ve ahirette başarıyı ve kurtuluşu, şifayı ve kısmeti Rabbimizden isteyelim. O'nun, gönülden ettiğimiz duaları karşılıksız bırakmayacağına daima inanalım.

Muhterem Mü'minler!

Cuma günümüzün bu kutlu sabahına maalesef yüreklerimizi dağılayan müessif bir hadiseyle uyanmış bulunuyoruz. Yıllardır dünya kamuoyunu meşgul eden ve nice masumun yollarda, dağlarda, deniz ve nehirlerde hayatını kaybetmesine yol açan insani krize büyük bir acı daha eklendi.

Hayatlarını kaybeden Türk askerlerine ve masum sivillere Rabbim gani gani rahmet eylesin; ailelerine ve milletimize sabır ve metanet ihсан eylesin; bütün dünyada evlerinden, yurtlarından uzaklaştırılarak yollarda ve denizlerde hayatlarını kaybetmelerine yol açan bu ve benzeri insanî krizlerin son bulmasını; huzur, barış ve selametın bölgeye ve dünyamıza bir an önce hâkim olmasını nasip ve müyesser eylesin.

DİTİB Hutbe Komisyonu

¹ Tirmizî, Sıfatü'l-kıyâme, 59; İbn Hanbel, I, 293.

² Şuarâ, 80.